

6yèm Ane Gid Kourikoulom Syans

HMH Into Science™ — Gid Kourikoulom pou Fanmi

Gid sa a bay fanmi yo yon apèsi de sa pitit ou a pral aprann nan Syans 6yèm Ane lè l ap itilize pwogram *HMH Into Science™*. Pwogram lekòl segondè a òganize otou kontni Syans Latè ak Espas. Elev yo abòde fenomèn pi gwo ak pi konplèks atravè envestigasyon pi apwondi, analiz done, ak konsepsyon enjenyeri — k ap devlope konpetans rezonman syantifik yo pral itilize nan lekòl segondè ak pi lwen. Nèf inite ki anba yo kouvri sistèm Latè, danje natirèl, resous, enpak imen, ak linivè.

Kijan Kourikoulom sa a Travay

- **Aprantisaj Baze sou Fenomenn** — Chak inite kòmanse ak yon evènman oswa obsèvasyon nan lavi reyèl ki reveye kiriozite epi ki motive envestigasyon.
- **Envestigasyon Pratik** — Elev yo regilyèman fè eksperyans, konstwi modèl, epi analize done pou konprann sa yo obsève.
- **Afèmasyon, Prèy ak Rezonman** — Elev yo pratike sipòte lide yo ak prèy — yon konpetans fondamantal nan panse syantifik.
- **Konsepsyon Enjenyeri** — Elev yo aplike konsèp syantifik pou konstwi epi teste solisyon a pwoblèm reyèl.
- **Aprantisaj Twa-Dimansyonèl** — Chak leson entegre Pratik Syantifik, Lide Santral, ak Konsèp Transvesal (twa poto kle nan Estanda Nasyonal Syans Jenerasyon Pwochen).

Inite 1 Sikilasyon Lè ak Dlo Latè

- Sikilasyon nan atmosfè Latè — modèl van ak mouvman lè
- Sikilasyon nan oseyan Latè — kouran oseyanik ak efè mondyal yo
- Sik dlo a — evaporasyon, kondansasyon, ak presipitasyon

Elev yo pral eksplòre kesyon tankou:

“Poukisa lè cho monte pandan lè frèt desann — epi ki sa sa vle di pou tan an?”

“Ki jan kouran oseyanik yo enfliyanse klima a plizyè milye kilomèt?”

Inite 2 Tan Atmosferik ak Klima

- Tan ak prediksyon tan — koleksyon done, preyizyon, ak tanpèt
- Enfliyans sou klima — latitud, altitud, pwoksimite ak dlo, ak plis

Elev yo pral eksplòre kesyon tankou:

“Poukisa klima yon vil bòdmè tèlman diferan de yon vil nan menm latitud nan peyi enteryè a?”

“Ki jan meteorolojis yo predi wout yon ouragan jou davans?”

Inite 3 Latè Dinamik la

- Chanjman jeyolojik ak pwosesis sifas — altèrasyon, ewozyon, ak depozisyon
- Sik wòch la — wòch inyèz, sedimantè, ak metamorfik
- Plak Latè yo — tektonik plak ak fòmasyon mòn, vòlkan, ak tranbleman tè

Elev yo pral eksplòre kesyon tankou:

“Ki jan wòch solid ka dekonpoze an tè atravè plizyè milye ane?”

“Poukisa pifò tranbleman tè ak vòlkan yo jwenn nan menm zòn etwat sou Latè?”

Inite 4 Latè Atravè Tan

- Laj wòch Latè — metòd dataasyon relatif ak absoli
- Istwa Latè — evènman prensipal nan istwa 4,6 milya ane Latè a

Elev yo pral eksplòre kesyon tankou:

“Ki jan syantis yo konnen laj yon wòch oswa yon fosil san yo pa te la lè li te fòme?”

“Ki prèv ki di nou ke Latè te sanble trè diferan plizyè milyon ane de sa?”

Inite 5 Danje Natirèl Latè

- Prediksyon danje natirèl — sistèm siveyans ak teknoloji alèt bonè
- Enjen li: Diminye efè danje natirèl — konsepsyon estrikti ak sistèm ki pi an sekirite

Elev yo pral eksplòre kesyon tankou:

“Poukisa syantis yo ka predi kèk danje natirèl pi byen pase lòt yo?”

“Ki jan konsepsyon enjenyeri ka fè kominote yo pi rezistan face katastwòf natirèl?”

Inite 6 Resous nan Sistèm Latè

- Resous natirèl — tip, fòmasyon, ak distribisyon resous Latè yo
- Popilasyon imen ak itilizasyon resous — tandans nan konsòmasyon ak demand
- Itilizasyon resous ak sistèm Latè yo — kijan ekstraksyon ak itilizasyon afekte sistèm yo

Elev yo pral eksplore kesyon tankou:

“Poukisa konbistib fosil yo jwenn sèlman nan kèk kote sou Latè?”

“Ki jan fason nou itilize resous yo jodi a afekte jenerasyon k ap vini yo?”

Inite 7 Enpak Imen sou Sistèm Latè

- Enjen li: Diminye enpak imen sou anviwonman an — solisyon nan pratik
- Chanjman klimatik — koz, prèv, ak konsekans rechòfman planèt la

Elev yo pral eksplore kesyon tankou:

“Ki jan syantis yo konnen ke ogmantasyon aktyèl tanperati mondyal yo se prensipalman akòz aktivite imen?”

“Ki kalite solisyon enjenyeri ka ede ralanti oswa ranvèse domaj imen nan sistèm Latè yo?”

Inite 8 Modèl nan Sistèm Solèy la

- Sistèm Latè-Solèy-Lalin — orbite, faz, mare, ak eklips
- Sezon yo — poukisa enkilènasyon Latè — pa distans li ak solèy la — ki koze sezon yo

Elev yo pral eksplore kesyon tankou:

“Poukisa nou wè diferan faz lalin nan pandan tout mwa a?”

“Poukisa li lete nan New York lè li ivè nan Ostrali?”

Inite 9 Sistèm Solèy ak Linivè

- Latè ak sistèm solèy la — planèt, lalin, astewoyid, ak pwopriyete yo
- Gravite ak linivè — kijan gravite gouvène mouvman soti nan pòm rive nan galaksi
- Modèlizasyon nan syans espas — kijan syantis yo itilize similasyon ak modèl echèl

Elev yo pral eksplore kesyon tankou:

“Ki jan gravite eksplike tou de yon bal k ap tonbe atè ak lalin k ap tounnen Latè?”

“Ki jan syantis yo etidye objè ki plizyè milya kilomèt lwen?”

Ou gen kesyon sou kourikoulom nan? Tanpri kontakte pwofesè pitit ou a oswa biwo prensipal lekòl la. Nou tann yon bèl ane dekouvet ansanm!